

VI-с "Азия оболоро" норуоттар икки ардыларынаабы спортивной ооннуулар

Yakutsk 2016
Children of Asia
6th International
sports games

Огъын 6 күнүзр Дьоксукайга "Азия оҕолоро" 6-с поруттар иккэ ардыларьыага спортивнай соннуулар сарууһуньлар. 11 күн устата ыһылыыахтах бу улахан таһымнаах дыһал үөрүүдөх аһыһыһытар РФ Правительствотын председателю Дмитрий Медведев, Россия Олимпийскай комитетин президио Александр Жуков, РФ Президени Улук Илгити уоһурук болоһуочу-лаһаах бөрөгөһитио Юрий Трутнев, өрөспүүбүдүкөһит баһаһы Президио Михаил Николаев бочуоттаах ыһы-ыһытарьыи бочуһулар.

Орусча РФ Правительствоын салайманы Д. Медведев үөрүүтүк айтканы кыттылаахтарын эбурдоткон туралы маныгы билдирет: “Азия ойлоро” спортивнай ооннуулар таһыма үрдөң, билиитини кюроттар икки ардыларлаагы олимпийскай комитет эспалыан ылытылар. Мына кыттыбыз эдэр спортсменнарбыз спорт араас кюрүтөрүзэр байлорини көрлөң, саха сириг он буюрттан тирэхтөөң, Азия эро дойдуларын ийини мунуруммыкка, Аан дойдута спорт үрдүкү чыгыналарын дайыттылар, Олимпт ылытылар бастакы хастыларын уурттылар.”

Одоо спорт эйгэлээр тус кыадын арийарыгар, улахан таһымнаах туһулгээрээ суолун талоригэр туһуламмыг кургэстэни 20 сылаарва огуугэр, ан бастаан, Сахабыт сиригэр ыһадыһыта. Быйылгы кургэстэнигэ аһас дейдулартан уонна РФ регионнарыттан уоскайа 38 хамсаада спорт 22 көрүгэр күүн көрсөтөр, күүстэрин холонолтор. Онуока 3 тыһыынчагаан таасалар спортсмен кытаахыт. Маньаа 321 кэмпионук мэтээп оонньуоҕа. Бу кургэстэнигэ спорт төрүт көрүлүрттөн халсаҕый, мас тардыһыта, аһас оонньуулар кыһыртар.

СО Ил Дархан Егор Борисов “Азия оёдор” спортивнай оюнуулар кытылыштарыгын истинник аударалат: “Спорттумур, сомолдуур күүстэх, оюн 20-чэ сыл ийигэр бу күрөстэни бари каттанышарга каттанык билинэ. Оёдорбулар спорду кыгууругун тааныш норуоттар тус кыгууларыгын билестеригэр олук ууртунна. “Азия оёдорун” кытылышкыра бу түгүлэтэн тирэстээн, норуоттар ийги артыларынагы үгү спортивнай күрөстэнигэр призераарынан бускалар, Олимпийский оюнууларга кытар аартыкыра арылтар.

A black and white photograph of a large group of students and teachers posing in front of a building with arched windows. The group is arranged in several rows, with students in the front and teachers interspersed. The building has a prominent arched entrance and windows.

Ийнээг сэтгэвэрэн эгнээг эгз, байгаа Рио-де-Жанейро-
ныг сэтгэвэрэн Олимпиада-д бийтэй бөгдсүг Виктор
Лебелев Россия суурьдмийг хамгаалжтар юмрэн кытар
быгаабыгын.

Бу үзвэлэн соотилгах даяал үрдүк таймгаа ылылгаларын тулгуар өрсүлүбүлүк салалтара, дыно-сэргэлтэ бүтүүн түмээн үлөи-хамнааы тэрийдиюр. Кэлэр соннауулар Монгоия сиригэр-уулгар ылылгылахтара. Онно үгүс псу-дарстволар ылылгыны ыла килексэрдэ, билилти дываханаах кэмнэ дайду аракс мунуктарылтан түмүбүт оёонор. Эйни, сомонсодуну түсүлхэриг, "— дичэн элгэ.

Олон бийн улусуудтай 38 дэр спортсменмыг Саха сирин сүүмрөдмийн хамгадлыгтар кайрэн б-с тегүлүн ылылтылар "Азия оюлоро" спортивнай соннууларга кылтар быраабы ылылтыгара. Кинистери 8 тренер арыллан итдэ барда. От ыйын 4 күнүгэр улус баһылыга А.Т. Ноговицын Дюкунскайга кайрэн спортсменнары кылта көргөтэ, сипһинистеэтик кылталларыгар баға санаатан күртэ. Оюлорбут спорт 7 көрүнэр – волейболга, кенүл тустууга, боксага, халсагайга, футболга, мис тардыһыһыглар уонга сүүрүгүт хамгаддаларын чөйбүн көмүскүүкүтэрэ. Чурачыл улуунутан кылтар дэр спортсменнарыбылгар сипһинистери баһабыл.

Анна ЗАХАРОВА

“Азия оюндары” нуроттар иски артыларываабы
6-с спортивай ооньуулар куржэниилэре от байан
6 кунуттан саадааньылар.

Көңүл тусууга уялгандарга түөрт кэмпиниок мэтээл оонньонно. Саамай элбэк мэтээлгэ Саха сириг сүүмүрдөмүг хаммаҥада тигистэ. Ол курдук, икки калып кэмүс, икки үрүг кэмүс мэтээллэри бийиги эдэр бөдөстөрбүт ылары ситистилэр. Онуоха Дмитрий Илтианов 35 кыргыс уонна Айсен Николаев 46 кыргыс кинигэ калып кэмүс мэтээллэри аҕаһылар.

Ордуу чабылхай тустууну Дима Илларионов кордордо. Финалга тасан, утарылаааччылык Таджикистан биір куугузак бөлүлүн Шокрух Саидовы 30 секунд ичигэр 10:0 асавыннан калбардык кайта. Киприин юмизер Дима утарылаааччылык стойкадан нозот кырылабайлык 4-үү баалга бырахта. Отгон Айсен Никифоров дымтээк тустуук кылаана хааныктыбаларын кордорон тустуу түмүктүнү 10 секунд халбыгылар, Казахстан чемпиону Ороз Жаслань 5:3 асаганга баһилан кыйыны ситисте.

Мин Олимпийский чемпион Павел Нинигин төрөөбүт дойдуттан — Чурашчы улуусун Дирингитэн сыллабын. Миньик түрлөккө финалга кыйыям дэн санаабылым. Бойом настройкам үчүтэй этэ. Тустууга кумирым — Виктор Лебедев. Кини эмгэ тустууга кыйыыларын “Азия оёлорго” ооньууларган саратаабыт. Виктор сукун багыан. Аан дойду чемпионыгар бастыкхын бодурабын”, — дэн Дима Илдаронов 1985/87.

Машин салгыч көгүл тустууга өсө сэтэ
ыйыштып кун көрсүктөрдө. Икин кун түмүтүнөн
уолштарбыт көгүл тустууга уолсайа 5 мэтэли
аңалылар, кинигер ортолоругар: 38 киниге чөмбик
Лисомир Ашени (Өймөкөн-Чурашчы), 63 киниге
икөөс мөөсө Албан Авакумов (Ташта-Чурашчы), 58
киниге икөөс мөөсө Никола Софронев (Чурашчы).
Улууслут адр спортсменнын ситиштерин кези
көрүктүт, чыңдай койышлары баңарабыт.

Семён ЖЕНДРИНСКОЙ

**“АЗИЯ ОБОЛОРО” 1-КЫ СПОРТИВНАЙ
ООННЬУУЛАР БЫЛААХТАРЫН КӨТӨХСҮБҮТЭ**

Улахан спортивнай күрэхтэһинистэр тэрэгһинистэр, күрэхтэһинистэр быһаахтарын күтөбөр чос түбүккэ дьонно бэрэһиэблэ.

VI-с "Азия оёслоро"
спортивай ооншуулар уруулук
аһиллыгын талас бисериен көрө
олорон, бастакы ооншууларга

былағы киізбек көтөспүттө
бусуш диген санга минин үйү
тутт. Ыйыталаһан библигим,
улуспут бастын спортсмена,
билигин биһиги орбубуттар
үлэтин-хамсыы сыгылар биір
чагытхай ычашпын бусарын
биһэн, дейбүтүмүн өссө ордуң
күн тутарбы күһүрө.

Адабияттар, өйдөөн кэбинин, 1996 сыллааха ыстыллыбын мантыйы "Азия оҕолоро" соннуулураа быһаары көтөмсүбүт кэбинин, 100 устуна 64 харахстах нууча дуобуһугар маастарга кандидит, 1993 сыллааха ыстыллыбын дуобакка Аан дойду чемпионатын оҕолоро Саха сырин хамандатын чемпионна, билигин Чурапчы улуусун киин

балыһатын юридическай салһа-
тын салһааччы Сергей
Серафимович Новгородов булар.
Ол юм туһунан Сергей
Серафимович манык астар: "Күн
бүтүгүс дигри итинэ улаханнак
суһта биэрбэкс суһабытым.
Көһүнэ аһа састах убайдырым.
"Тоһо ити түгэн ханна даһаны
аһыһабытай, тоһо биэрэ даһаны
суруһабытай?" — диги
ыйһааччылар.

Богдотой наамбанай бэрэглэл
“Санта олох” хайвтагтан интервью
бэлэ кэлэлтэрин элэлтэгэр,
улалалнык солуудум. Ол түгэл
хааргыскалар, хомойуох илэл,
бойбор суохтар, дуобаттыг
сопорум эрэ баар. Былаады
таһаарга бийлгини эрдэ

багш-тэтгэлтнээр. Олно, мин
ойдүүрбунд, Леонид Спиридонов,
Георгий Балакшин багшлар.
Очигтоохута бары ололор буслах-
пыт. 1996 сылтааха орусбунд
оскусланы бүтээрэи сыдылар
эмим этг. Ол күрэхэлэһингэ
Чурагыттан снн элбэх буолан
кыттыбылпыт. Билиги дуобат
күрээр кыттыбылпыт, интерна-
оскуслаттан үхүэ этибит. Мин,
Маша Богемова, Ганя Колесов.
Олно, хомойух иһин, Монголия
хаммагата бастабыла, билиги
инээ мистэ буолбулпыт.

Оро буган бугу, мантайгы ойлоолубун кайи тыгын кайан эпил. Сураск улахан эгилтисинин сүктэлиг дин. Орус албек дон муштубут этэ. Стадионмут сабы-

[illegible]

СЕМЕН ЖЕНУРИНСКИЙ.

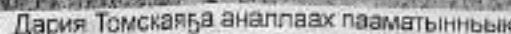
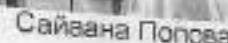
Арыылаах нэһилиэгин түһүлгэтигэр

Николай Тарасов

Настя Алексеева

Сусанна Лазарева

Ольга ЖИРКОВА

ВЫПОЛНЕНИЯ ЗАДАНИЯ ПРАВИТЕЛЬСТВА РС (Я) 2016 ГОД

Наименование	ед. изм.	выполнение заданий за январь - июнь месяцы								выполнение заданий за июнь					
		план на 2016 г.	план январь июнь	факт. 2016 г.	разница от плана I-VI мес.	% вып.	факт. 2015 г.	2016 г. к 2015 (+ -)	%	план на июнь	факт.	разница от плана	%	факт. 2015 г.	2016 г. к 2015 (+ -)
Заготовка молока	тонн	7055	1642,2	2167,60	525,40	131,99	1658,83	508,8	130,7	850,0	1068,80	218,800	125,74	842,76	226,04
Цельномолочная продукция	тонн	2000	729,0	904,11	175,11	124,02	845,04	59,1	107,0	200,0	163,24	-36,763	81,62	216,28	-53,04
в т.ч. из цельного молока	тонн	1859,8	626,3	834,14	207,84	133,19	816,88	17,3	102,1	200,0	163,24	-36,760	81,62	208,86	-45,62
из сухого молока	тонн	140,2	102,7	69,97	-32,73	68,13	28,16	41,8	248,5	0,0	0,00	0,000	0,00	7,42	-7,42
Масло сливочное	тонн	216	42,2	54,18	11,98	128,39	40,285	13,9	134,5	27,02	36,016	8,996	133,29	27,85	8,16
в т.ч. СХПК "Чурапча"	тонн	202,6	39	50,45	11,45	129,36	37,33	13,1	135,1	27,0	33,99	6,987	125,88	26,27	7,72
в т.ч. ПО Маарыкчаан	тонн	13,4	3,2	3,73	0,53	116,56	2,96	0,8	126,2	1,7	2,03	0,369	122,23	1,58	0,45
Мясо и субпродукты 1 кат.	тонн	100	0	8,27	8,27	0,00	11,91	-3,6	69,4	0,0	0,16	0,16	0,00	0,00	0,16
Мясные полуфабрикаты	тонн	30	12	16,45	4,45	137,08	13,24	3,2	124,2	2,0	2,16	0,161	108,05	3,33	-1,17
Колбасные изделия	тонн	20	8	11,72	3,72	146,50	11,47	0,3	102,2	2,0	2,25	0,252	112,60	3,20	-0,95
Кисломолочная продукция	тонн			169,04							37,48				

ОТООХУН - 2016

ҮЛЭ САБАЛАННА

Бийл сайлагты оттоохун юмгэр 34500 тонна оту, 300 тонна снлзнь, 200 тонна сенажы бэлэмнээр соруктаахыг. Ити былааны нэһиликтэрт биг салалгаларынын сүбэлхөн баран, хас бириднэлэргэр тустаах былаан тэрэвлэннэ.

От үүнүүтэ, сааһын юмгэр ардактаан, үнүтэй. Ол эрээри күн-дьыл тымныгынан ситэ уһуу илик. Бу күннэргэ сорох нэһиликтэргэ оттоохунга туруннулар. Күн-дьыл туруга от, атырдыах нийдэргэр от үлэтигэр табыгастаах буолара сабадаланар. Соругутааһыта биһиликтэх билэгэниг, биер дойдулаахыг Максим Николаевич Сибиряков тэлбисэргэ от ыйыгар бэйэтин сабадалаһынын эттэ. Онно сорүүн буолара, ардак күүскэ түстэтэ элүүтэр. От ситтэбинэ тута үлэни сааһынырга сүбэлэттэ.

Чурапчы улуунун дьаһалтата оттоохун бийлыгы сезонугар куоталаһы балаһыанньанын бигэрэттэ.

КУОТАЛАҤЫ БАЛАҤЫАННҤАТА

Сыла: Тыа хаһаайыстыбатын үлэтинэн дьарыктаначчылар олох үлэтигиннэрин, сүөһүнү сыгыны иитингэ 2016 - 2017 сс. кыстыгы туорааһыта от аһылыгынан хаанчылыга үрдүк көрдөрүүлэхтик үлэтигиннэрин көбүлүтүн.

Куоталаһы бэлдүүбө уонна быһылар сирэ: Чурапчы улууһа, 2016 с. от - балаһан ыйдара.

Кытталар: Чурапчы улуунун нэһиликтэргэ.

Куоталаһы усулуобуйата: Оттоохунна үлэ бары нымалара (механизациялаах, ситэтэ суох механизациялаах, көлө-илин, илин звенелара).

Куоталаһы этаптара:

1. Бастагы кэбигиһитэх оту, эбэтэр 1,5 тонна рулоннаах оту оторуу. Куонкуруска кыттыгы сайаалка түһэриһтэр. Сайаалкага хаартыска, хаһаайыстыба ата, отуур сир ата, хаһаайыстыба төлөтүнэ киллэриһтэр.
2. Оттоохунна сылааһы былааны бастагынан толоруу. Былаан толорулуннаһына, куоталаһыга кыттарга сайаалка киллэриһтэр.
3. Оттоохунна сылааһы былааны аһары толоруу

бырыһыана учуоттанар, Чурапчы улуунун государственнай статистика отделын даннаһынан.

Куоталаһы түмүтүн таһаарыы:

Ус этап түмүтүн куоталаһы түмүтэ 2016 с. балаһан ыйын 25 күнүгэр таһаарылар. Саамай үтүтэй көрдөрүүлэх нэһиликтэ кыһылылааһынан ааһылар, иккис, үһүс миэстэ быһаарылар. Түмүгү улуустааһы хамыһыһыа таһаарар. Түмүк хамыһыһыа боротоккулунан бигэрэнэр.

Куоталаһы бирнэстэргэ:

1. Бастагы миэстэ — 150000 (сүүс биес уон тыһыһыһыа) солк.
2. Иккис миэстэ — 100000 (сүүс тыһыһыһыа) солк.
3. Үһүс миэстэ — 50 (биес уон тыһыһыһыа) солк.

Куоталаһы түмүтүн таһаарар хамыһыһыа.

Бонтуруостары Тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кыһабытай агроном

М.А. Пермякованын быһаарар кыһыһыа.

Телүүн: 89679121482.

БОЛТОНОБО -- БУ КҮННЭРГЭ

Тыа хаһаайыстыбатын управлениеттан М. Нь. Макарова, М. А. Пермякова, „Чурапчы“ ТХПК үүтэ технолог К. В. Прокошьева, „Сага олох“ хаһыат корреспондента А. М. Слепцов буолан Болтоно нэһиликтин ферматтар, хортуонпуй ыһыһыһыт баһыһыһыттар, отчуттарга сырыһыһыт.

xxx

Александр Павлов бийыл грейт ылан хортуонпуй үүннэрининэн дьарыктанан эрэр. Урукку соркуос сааһаһы „Күөх кыта“ баһыһыһыт куруһуһун 3 гектарга сыһыһыт. Уруккута манна соркуос 10 гектарга ыһар эбит. Уруккута быһыһыталанан, тостон хаалбыт, өскөн даһаны, сирэ-уота быһыһыталанан, тостон хаалбыт, өскөн ыһыһыһыа сортуох иһэн кыһаһыһыт. Хортуонпуй ыһыһыһыа сортуох иһэн кыһаһыһыт.

Ыһарга, хомуһарга, ууну ыһарга аналлаах тизкани-иһи булуһа сааһыһыт. Электроуот суох буолан уу ыһарыһыттар ыһарыһыттар көрсүһүт.

Эһилиһыһыт иһиһиһыт сир булуһан кыһыт сиргэ ыһар былаһыһыт. Онуоһа баһыһыһыт бийыл күһүн куруһуһун, сирин хортуонпуйга соруктаһыт.

Болтонобо бийыл иһиһиһыт таһыһыһыт. Дэрэһиһыт арбаа оттуһтар федеральнай трассаттан чуһас баар „Кыһы Уһуһа“ дьон сир үрдүтэр туһар „Эрэг“ сайыһыһыт эрр фермер Алексей Иванов сайаһыһыталаах сайыһыһыт үлэһиһыт.

Бос ыйын 7 күнүгэр көһөн иһиһыттар. 42 ыһаһыһыт ыһыһыт. Дойдуһаһыттар, оһадыһыттар. Ыһаһыт эһиһыт. 38 ыһыһыттар. Аһыһыттар баар алааска ыһыһыт хаанчыһыт оторбуһтар. Уулаах, мөһиһыттар бэрэһыт уһуһуһыталаах эбит. Нэһиликтэ арбаа түөлбөтэ суботунуһуһунан кемалосһыт.

Кыһыһыттар — бостуук суох эбит. Аһыһыт иһиһыттар даһаны, сөбүлүһэр кыһыт көстүбөтэх. Биреһиһыт — хамыһа кыһыттар. Биһиһыт мөһиһыт үнүтэй буолан сүөһүтэр ыһаһыттар, онон бэйэһыт аһыһыттар.

Урун иһиһыт дэлэһыт күһүн хойуһа дьэри үлэһиһыт былаһыһыттар.

xxx

Болтоно нэһиликтэ быһыһыттан бастын отчуттардаһыһыт билтэр. Колхуһыт, соркуос сааһа куоталаһыт иһиһыт күнүгэр сыһыһыт.

Бийыл хомуһа аһыт нэһиликтэртлэһэр эрдэ юмгэр. Николай Каргузов Кыһал Туонаһыһыттар, Василий Седлаһыт Майуһаһа, Егор Слепцов, Сергей Крылов Уһаһаһаһа оһо, пресстиһыт сьыһыттар. Аһыттар даһаны кыһыттар билтэр.

Уһаһаһаһа бастагы пресстэммит оттору бэлэмнэһыттар.

Сыһыһыһыт баһыһыт Алексей СЛЕПЦОВ.

Уйгуну-бийагы дэлэтин – барыбыг сорукпут!

УЙГУ КЫЛАТА

"Чурапчы" ТХПК "Сага олох" хаһыакка ийга биридэ тахсар анал сыһыарылыта

№ 6 (52)

2016 сыл
От ыйын
9 күнэ
суббота
№72 (11239)

“РОССИЙСКОЕ СЕЛО - 2016” БҮТҮН РОССИЯТААБЫ ФОРУМНА

эпиэтинэ. Билигинтэн А.К. Андреев эбэк боптуруска эпиэтинэ. Иккэ күннэ форум резолюция ылына. Бу докумуон кириитигэр Россия территориятын 90 бырыһына тыа сирэ буолар, итинэ 38 мөл. кыһа олооро эпинэ. Ол эрээри тыа сиритэр олох-очу ахсаана сыһыага аччылаа баһиэтинэ. Биричиннэн олохторун таһыма наһаада, социальнай, коммуналнай, транспортнай инфраструктура наһаада, олоххо усуллубула мөлөө буолар дэнилинэ. Итинэн сиритэрэн аграрнай сектор кыһааларын (проблемаларын) быһаары, киһи сөптөөх таһыма таһааран аан дойду ырыһыгар бойдон мистэтин булуһугулар кыагы бири — суларастыба стратегическай политикага, ситиһиктээк сыла буолар дэни сурулуна.

Резолюцияга 2017—2020 сылларга Россия тыа тыа хаһаайыстыбатын сана, сайдыылаах таһыма таһаары хайыскалар, бары салаалары өрө тардылаа программа сурулуна. Итинэ үбүлэтин, сир туһаны, тыа хаһаайыстыбатын производствотын сайлларыла аналлаах сокуоннары ылыны, үөрэх сислэмэтин туһаары, каттары бэтэмэтин, о.д.а. боптур-остар кириэринэн олохтор.

Правительствона, Тыа хаһаайыстыбатын министриэтин, үөрэх тэриитигэр, общественнай тэриитигэр, сокуоннары таруулар средстволарга аналлаах рекомендациялар олохлуунулар.

„Российское село — 2017“ дэни форуму 2017 сыл ыам ыйыгар Москвага ыларга быһаарыллына.

От ыйын 5-6 күннөрүнэр Москва куоракка Бүтүн Россиятаабы „Российское село — 2016“ форум ытылылына. Итинэ „Чурапчы“ ТХПК бырабылыанньатын председателе Н.А. Ариков кытылылыла. Бу улахан дыһаага кытылытын туһунан киһи минньык кыһаа:

Бастаан туран, „Чурапчы“ ТХПК бу күннэрдэги түбүгүн туһунан билиһиннэрбик. Сахабыт сиритэр сааһан сайыны көрсүһүү ыһаахтара ааһаһар олох кириитигэ бэтэмэтин үлэлэрэ түмүктэнэн эрэлэр, сайылыктарга көһөн үтү ыһын, үрүн илэни дэлэтин үтэ. Улууспутугар ытылылыбыт „Үрүн сылы ыһаага“ (Мыллаарайыга Р.И. Константинов төрөөбүтэ 120 сылыгар аналлаах) ыһаагар бириистэргэ аһаан 18 тыһ. солк. көмөлөстүбүт, үтэһиктээк эд. кымыс килтэрэн атылаатыбыт. Чурапчы нэһилиэгин „Алаас айхала“ ыһаагар „Тоһус төмтөр оонньууларыгар“ 30 тыһ. солк. бириис туруордубут, эти, кымыһа, атын да боптуркусуулабытын ыһааха, аг сүүрдүүтүгэр атылаатыбыт. Дьокуускайга „Үс хаһыта“ ытылылыбыт ыһааха „Айыы аһа“

иккэ норуоттар икки ардыларынаа кымыс фестивалыгар кытан үлүс мистэтин ыһаа „Якутэнерго“ 100 тыһ. солк. харчынан бириһинэн наһаадалаһыбыт. Итинэ Бурятиятан, Удмуртиятан, Киргизиятан, о.д.а. дойдулартан кытылытыла. Ойулуунна ытылылыбыт механизированнай сайылыктары тэрийин 10 сылыгар, ыһааһыккы күнүгэр аһааһык ыһаах кытылылыккыларын бэтэмэтин боптуркусуулабытынан туһулэ тэрийэн аһааһык. Олох кириитигэ тэрийэнэ көмөлөһүбүт. Ол күрүк улуус кириитигэ ыһаах олохор 5 нэһилиэккэ (Арылаах, Мырыла, Толоон, Чыгылаа, Чыкыр) 139 тонна умайыты мистэргэ үтү суотугар тэрийитибит.

Тэрийитиктээк хаһаайыстыбаларга олох кириитигэр аһаан аһааһа харчы бэтэмэтин. Сайылыктар үтэһиктэр, киһилэр үтэһиктэр контурулуубут, үтү туһууга, арыы сыахтарын үлэлэрин күннэргэ боптуркусуулаа уурабыт. Улуус үрдүнэн үтү ыһын быһааһа аһаа тэрийитибит.

Бүтүн Россиятаабы форум, Бириньы тыл Россия“ политическай партия, Россия

тыа тыа хаһаайыстыбатын министриэтин, Москва куорат правительствотын, „ВДНХ“ АО, о.д.а. тэрийитигэрэн ытылылына. Барыта 80-ча регионан кытылыны ытылылар. Саха сиритэн Тыа хаһаайыстыбатын министриэтин солбуйааччы А.К. Андреев, Чурапчы улууттан мин. Аматтан ТХПК салайааччыла Айыыксий.

Черныгорсккай, Сулаачыттан баһынай хаһаайыстыба баһылыга Максим Флеготов кытылыны ытылыбыт. Манньык чыһа Саха Өрөспүүбүлүкэтэ Граннары ытылыга быйыт Россия үрдүнэн иккэ мистэтин ытылыны иһин бөһүлүлэ.

Форум үлэлитэр Россия Тыа тыа хаһаайыстыбатын министриэтин солбуйааччы Е.В. Громова, Государственный Дума аграрнай политикага бастааһынай хамыһыыһытын председателэ Н.В. Панков, Россия баһынай хаһаайыстыбаларын ассоциациятын Президентэ В.Н. Плутников, билиитиктээк учуонайлар, улахан юриораллар, тэрийитигэр салайааччыларга кытылынылар. Тус-туһунан тэрийитигэр аһааһа сырытылыбыт, лекциялары иһиттибит.

Эбэк кыһааһа буолла, ытылылыларга

ҮҮТ СОБОТУОПКАТЫН 2016 СЫЛ АЛТА БЫДААХ ТҮМҮГЭ (ТОННАНАН)

п/п	Наслега	показатели за 6 месяцев 2016							показатели за июнь 2016						
		2016 план	План I - VI	факт. I - VI	разница от плана	выполн. %	факт. 2015	2016 г.к 2015 г. (+,-)	в %	план июнь	факт. июнь	разница от плана	выполн. %	факт. 2015 г.	2016 г.к 2015 г. (+,-)
1	Алагарская	287,6	73,7	145,92	72,224	198,0	104,71	41,21	139,36	38,2	60,25	22,05	157,7	44,23	136,20
2	Бахсытская	295,4	97,6	132,62	35,015	135,9	58,91	73,71	225,11	50,5	64,32	13,82	127,4	36,27	177,32
3	Болтогинская	342,8	64,5	57,39	-7,108	89,0	32,52	24,87	176,49	33,4	32,54	-0,86	97,4	18,66	13,88
4	Болугурская	490,8	131,3	160,03	28,729	121,9	90,58	69,45	176,67	68,05	74,74	6,69	109,8	49,91	24,83
5	Арылакская	294,8	75,4	103,54	28,142	137,3	83,46	20,08	124,08	39,05	49,70	10,65	127,3	35,69	14,01
6	Кытанахская	298,3	54,8	75,75	20,953	138,2	59,49	16,26	127,33	28,3	39,59	11,29	139,9	29,94	9,65
7	Мугудайская	453,5	110,6	123,14	12,54	111,3	116,45	6,69	105,75	57,2	61,80	4,60	108,0	54,69	7,11
8	Ожупунская	492,5	136,9	166,40	29,502	121,6	125,02	41,38	133,10	70,8	88,70	17,90	125,3	69,52	19,18
9	Соловьевская	779,2	115,7	207,03	91,332	178,9	152,88	54,15	135,42	59,9	100,17	40,27	167,2	74,95	25,22
10	Сыпанская	240,5	167,6	231,16	63,561	137,9	194,27	36,90	118,99	86,7	115,61	28,91	133,3	98,74	16,88
11	Телейская	562,8	67,5	73,77	6,27	109,3	75,10	-1,33	98,23	34,9	35,20	0,30	100,8	35,78	-0,58
12	Хадарская	278,6	86,5	114,63	28,134	132,5	102,11	12,53	112,27	44,8	65,23	20,43	145,6	55,78	9,45
13	Хатылынская	323,0	77	89,84	12,838	116,7	71,10	18,74	126,36	39,9	48,82	8,92	122,4	38,10	10,72
14	Хаяхсытская	293,4	66,1	85,89	19,785	129,9	64,64	21,24	132,86	34,2	43,75	9,55	127,9	32,48	11,27
15	Хоптогинская	744,7	139,4	167,64	28,244	120,3	139,61	28,03	120,08	72,2	77,15	4,95	106,9	69,42	7,73
16	Чакырская	440,8	106,1	174,40	68,299	164,4	151,47	22,93	115,13	54,9	82,07	27,17	149,5	72,68	9,39
17	Чурапчинская	436,5	71,5	58,50	-13	81,8	36,55	21,95	160,04	37	29,11	-7,89	78,7	25,92	3,19
По улуусу:		7055,00	1642,20	2167,66	525,46	132,00	1658,86	508,80		850,0	1068,75	218,75	125,7	842,76	226,00

Алты ый түмүгүнэн 1642 тоннаны ыһа быһаан 2167,66 тоннанан толоруллан 132 бырыһыан буолара ситиһилинэ. Бэс ыйдаах быһаан 850 тонна буоллаһына 1068,8 тонна манан быһаан 125,7 бырыһыан толорулуна. Быһырыһытты түстээх кыһа алта ыйга 1658 тонна ыһааһыт. Ордук үчүгэй көрдөрүүнү алта ыйдаах

быһааннарын 198 бырыһыан толорбут Алагар, 178,9 бырыһыан толорбут Соловьев, 164,4 бырыһыаннаах Чакыр, 138,2 бырыһыан буолары ситиһипит Кытанаах нэһиликтэргэ ыһылар. Малтаһторунэн 81,8 бырыһыан көрдөрүүлээх Чурапчы, 89,0 бырыһыан толорулаах Баһааһа буолаллар. 17 нэһиликтэн 15 нэһилик алта

ыйдаах быһааннарын аһаа төлөрдүлэр. Бэс ыйдаах быһааны Соловьев — 167,2, Алагар — 157,7, Чакыр — 149,5, Кытанаах 139,9 бырыһыан толордүлэр. Хаалыһааһтарынэн 78,7 бырыһыан көрдөрүүлээх Чурапчы, 97,4 бырыһыан толорулаах Баһааһа нэһиликтэргэ буолаллар.

